

Fagavdelingen

Kunnskapsdepartementet

Saksbehandler:
Bjørn Magne Eggen
Telefon saksbehandler:
(+47) 913 79 870

Deres ref 2019/952

Vår ref 2019/685

Dato 07.06.2019

Høringsuttalelse – forslag til lov om offentlige organers ansvar for bruk av tolk – Tolkeloven

Lovisenberg Diakonale Sykehus takker for anledningen til å kommentere lovutkastet, slik dette er sendt til høring.

Vårt sykehus har hatt egen tolketjeneste siden 1999. Som lokalsykehus for Sentrum sektor i Oslo (indre by øst, 4 bydeler med til sammen ca. 200 000 innbyggere, og med opprinnelse fra mer enn 100 land) er vi blant dem som har mest erfaring med tolking i sykehus/spesialisthelsetjenesten. Våre samlede kostnader til tolketjenester (interne driftsutgifter og eksternt kjøp) utgjorde i 2018 ca. NOK 7,4 mill. og har økt med mer enn 10 % hvert år de siste årene.

Adekvat gjensidig forståelse mellom våre medarbeidere og den enkelte pasient er viktig og kan være avgjørende ikke kun i den primære kommunikasjonen, men også for diagnostikk og utredning, for samarbeid omkring behandling, og for ivaretagelse av hver enkelt pasient, med dennes familie/pårørende. Da er også kompetansenivået hos tolken svært viktig – slik at misforståelser unngås; tid ikke går tapt, og pasient og pårørende forstår situasjonen.

På denne bakgrunn hilser vi lovforslaget velkommen; dette tydeliggjør viktigheten av kompetanse for gjennomføring av tolkeoppdrag.

I et akuttisykehus med et svært sammensatt befolkningsgrunnlag vil det være nødvendig å kunne gjennomføre tolking til alle tider av døgnet, uken og året – dvs. mulighet for kvalifisert tolk 24/7/52. Dette vil neppe kunne sikres uten at også moderne teknologiske muligheter benyttes (video- eller telefontolking), og da på plattformer som sikrer både integritet og taushetsplikt. Vi ser at lovforslaget ivaretar dette.

Vi har kommentarer til noen av de foreslåtte bestemmelsene;

§ 4 (Bruk av barn som tolk), siste ledd. Vi mener unntak bare bør aksepteres i nødsituasjoner – hvis ikke vil man kunne unnlate bruk av tolk også når det burde ha vært kvalifisert tolk; vi foreslår å fjerne formuleringen *«eller i tilfeller der det ut fra hensynet til barnet og omstendighetene for øvrig må anses som forsvarlig»*.

§ 7 (Krav om kvalifisert tolk), andre ledd. Formuleringen *«hensynet til en effektiv saksbehandling»* bør tas ut for å sikre individets rettigheter, slik at denne delen av bestemmelsen avgrenses til *«Kravet om kvalifisert tolk kan fravikes når nødsituasjoner eller andre sterke grunner tilsier det»*.

§ 14 (Taushetsplikt), tredje ledd, siste setning bør lyde *«Organet skal kreve skriftlig erklæring om at tolken kjenner og vil respektere reglene»*. Dette gjelder taushetsplikt, og selv om den som bestiller tolk, kan stille egne krav, mener vi dette bør være absolutt – også for å sikre adekvat dokumentasjon av at tolken erkjenner taushets-forpliktelsen.

§ 21 (Gebyr for manglende oppmøte), pasienter som ikke møter til avtalt konsultasjon, må betale et gebyr – i dag er dette i helsetjenesten det dobbelte av egenandelen ved en ordinær konsultasjon. Det foreslås her en tilsvarende bestemmelse når det er bestilt tolk, noe vi støtter.

Dette reiser imidlertid også den motsatte problemstillingen – dersom tolk ikke møter som avtalt. Dette fører til problemer for den aktuelle tjenesten og for pasienten. Det bør vurderes om en tilsvarende gebyrordning for manglende fremmøte, kan være aktuell ved innleie av tolk for enkeltoppdrag, og at dette da også uttrykkes fra myndighetssiden. Å skulle innføre dette som punkt i den lokale avtalen med hver enkelt tolk er problematisk – så fremt det ikke foreligger en tydeliggjøring fra myndighetssiden av at dette er akseptabelt.

Forslaget til forskrift; § 2 bør suppleres med et nytt siste punkt. *«Den som bestiller tolk (oppdragsgiver) skal i forkant informere om oppdragets innhold»*. Dette må sees opp mot den foreslåtte § 3, om God tolkeskikk.

Ut over dette har vi ingen kommentarer til det utsendte forslaget.

Vennlig hilsen
for Lovisenberg Diakonale Sykehus AS

Tone Ikdahl
administrerende direktør, dr. med.

Bjørn Magne Eggen
spesialrådgiver, dr. med.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi: Helse Sør-Øst RHF